

ТВОРЧА ПРАКТИКА

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	Образотворче мистецтво
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	очна (денна)/заочна
Рік підготовки, семестр	3 курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	2 кредити ЕКТС/ 60 год.
Семестровий контроль/ контрольні заходи	залік
Розклад занять	http://my.kpi.ua
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	старший викладач, Кузіна Ольга Юріївна, olgakuzina.ua@gmail.com викладач, Кузіна Марія Борисівна, maria.kuzina.ua@gmail.com

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Програму навчальної дисципліни «Творча практика» укладено відповідно до освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація. Творча практика забезпечує закріплення та застосування знань, здобутих під час навчання, і спрямована на розвиток професійних навичок майбутнього художника та графічного дизайнера. Вона формує практичний досвід створення візуальних рішень, сприяє удосконаленню творчого мислення, проєктних умінь і навичок організації власної роботи. У процесі практики студент(ка) навчається приймати самостійні рішення та виконувати завдання, пов'язані зі створенням мистецьких і дизайн-проєктів у навчально-професійних умовах.

Під час проходження практики здобувач(ка) вищої освіти виконує індивідуальне творче завдання, застосовуючи теоретичні знання та практичні інструменти, опановані впродовж навчання. Матеріали, створені під час практики, можуть бути використані для формування портфоліо та подальших навчальних/творчих проєктів.

Мета — розвиток і підвищення рівня практичних та творчих навичок у створенні живописних/графічних мистецьких робіт великого формату або електронної/друкованої візуальної продукції; систематизація й поглиблення професійних знань; формування вмінь реалізовувати повний творчий цикл від ідеї та концепції до підготовки фінального результату.

Предмет навчальної дисципліни — творча проєктна діяльність у сфері образотворчого мистецтва та графічного дизайну, спрямована на розвиток професійних умінь у створенні й презентації індивідуального мистецького або дизайн-проєкту, опрацювання етапів його розроблення та реалізації з урахуванням актуальних умов сучасної творчої індустрії.

Завдання практики включають:

- організацію проходження практики (в т.ч. в умовах воєнного стану);
- визначення теми та формату індивідуального творчого завдання;
- аналіз прикладів/референсів і формування концепції майбутнього проєкту;
- добір інструментів, матеріалів і програмного забезпечення відповідно до завдання;
- створення ескізів/чернеток і поетапне опрацювання композиційних та візуальних рішень;
- розроблення дизайн-макету (або серії робіт) за індивідуальним завданням;
- підготовку короткої презентації/опису виконаної роботи (для захисту/портфоліо).

В результаті успішного засвоєння дисципліни студенти здобудуть наступні компетентності:

- здатність творчо застосовувати професійні знання для створення візуальних робіт і дизайн-рішень;
- здатність концептуально розробляти об'єкти дизайну з урахуванням теорії композиції та базових методів проєктування;
- здатність аналізувати власні та запропоновані візуальні рішення, обираючи більш вдалий варіант реалізації;
- здатність реалізовувати проєкт у логіці повного циклу: від задуму й ескізу до фінального макету/публікації;
- здатність організовувати командну взаємодію (за потреби) та ефективно комунікувати в процесі виконання завдання.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити: наявність базових знань і навичок із фахових дисциплін бакалаврського рівня, що забезпечують готовність здобувача(ки) до самостійної творчої та проєктної діяльності: розуміння основ образотворчого мистецтва й графічного дизайну, композиції, кольорознавства, типографіки (за потреби), технологій художньої/дизайнерської роботи та володіння інструментами створення й оформлення візуального продукту.

Постреквізити: у результаті проходження творчої практики здобувач(ка) набуває практичного досвіду реалізації індивідуального творчого або дизайн-проєкту та формує матеріали для портфоліо. Практика сприяє розвитку системного мислення у проєктуванні, умінь планувати власну роботу, презентувати результати та аргументувати обрані візуальні рішення. Набуті компетентності й результати практики використовуються у подальших фахових дисциплінах, курсових/проєктних роботах та подальшій професійній діяльності.

3. Зміст навчальної дисципліни

Творча практика є невід'ємною складовою освітнього процесу та важливим етапом практичної підготовки здобувачів вищої освіти бакалаврського рівня (3 курс). Практика спрямована на розвиток творчих і проєктних навичок у сфері образотворчого мистецтва та/або графічного дизайну шляхом виконання індивідуального практичного завдання протягом 2 тижнів (60 годин).

Загальну організацію практики та контроль за її проходженням здійснює керівник практики від кафедри, призначений завідувачем кафедри. Керівник практики від бази практики (установи, організації, студії тощо) —

фахівець відповідного профілю, який забезпечує необхідні умови для виконання програми практики, консультує здобувача(ку) та сприяє формуванню професійних компетентностей у процесі виконання творчого завдання.

Базами проходження практики можуть бути:

- художні школи, студії, дизайн-бюро, галереї, виставкові зали, музеї, реставраційні майстерні, культурні інституції;
- творчі спілки, арт-центри, навчально-наукові підрозділи університетів;
- видавництва, цифрові видавництва, медіакомпанії, поліграфічні центри, студії розробки ігор, IT-компанії;
- інші установи, діяльність яких пов'язана з образотворчим і декоративним мистецтвом, дизайном або реставраційними процесами.

Здобувач(ка) вищої освіти обирає базу практики відповідно до власних творчих інтересів та напряму підготовки. Об'єктом практичної діяльності можуть бути: візуальні композиції, ілюстративні серії, дизайн-макети, плакатні/брендові рішення, арт-об'єкти, експерименти з техніками й матеріалами, а також інші творчі завдання, визначені робочою програмою та індивідуальним завданням. Результати виконаної роботи оформлюються у вигляді підсумкового продукту та матеріалів для портфоліо (за потреби — короткий опис/презентація процесу і результату).

Здобувач(ка) може самостійно обрати базу практики або скористатися пропозиціями кафедри. Зміна місця проходження практики дозволяється лише з поважних причин і до її початку — за рішенням завідувача кафедри. Зміст, етапи та послідовність практики визначаються робочою програмою, розробленою кафедрою згідно з навчальним планом та затвердженою у встановленому порядку. Усі методичні матеріали та вимоги до звітності здобувач(ка) отримує від керівника практики від кафедри.

Організація практики регламентується такими документами:

- договорами з базами практики щодо проходження практики здобувачами;
- наказом університету про направлення здобувачів на практику та призначення керівників;
- робочою програмою творчої практики;
- індивідуальними завданнями;
- журналом відвідування баз практики;
- графіками консультацій і перевірок з боку керівників;
- підсумковими звітами здобувачів про виконання програми практики.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Вайншенк Сьюзен М. 100 речей, які кожен дизайнер має знати про людей. Київ: ArtHuss, 2024, 256с.
2. Даниленко В. Основи дизайну: Навч. посібник / Інститут змісту і методів навчання; Харківський художньо-промисловий ін-т. 1996. 92с., 116-124с.
3. Геллер С. Кваст С. Графічні стилі: від векторіанців до хіпстерів. Київ: ArtHuss, 2020, 296 с.
4. Естетика: навч. посібн. / М. П. Колесніков, О. В. Колеснікова, В. О. Лозовой та ін. - Київ: Юрінком Інтер, 2005. 208 с.
5. Іттен Й. Мистецтво дизайну та форми: вступний курс, який я викладав у Баухаузі та інших школах. Київ: ArtHuss, 2021, 136 с.
6. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва. Київ: ArtHuss, 2022, 96 с.
7. Норман Дональд А. Опанувати складність. Київ: ArtHuss, 2019, 288 с.
8. Папанек В. Дизайн для реального світу. Київ: ArtHuss, 2020, 480 с.

9. Прищенко С. Дизайн і реклама: ілюстрований глосарій (основні терміни та поняття). 2-ге вид., випр. і доповн. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2020. 208 с.
10. Яковлев М.І. Композиція + геометрія. Київ: Каравела., 2007. 243 с.

Додаткова література

1. Білодід Ю. Основи дизайну: Навчальний посібник / Юрій Білодід, Олена Поліщук,. - Київ: Вид. ПАРАПАН, 2004. – 180-189с., 239 с.
2. Брюханова Г. Комп'ютерні дизайн-технології: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 180 с.
3. Годін С. Маркетинг це. Київ: ArtHuss, 2024, 224 с.
4. Гомперц В. Думай як митець. Київ: ArtHuss, 2018, 176 с.
5. Гомперц В. Що це взагалі таке? 150 років сучасного мистецтва в одній пілюлі. Київ: ArtHuss, 2017, 486 с.
6. Даниленко В.Я. Дизайн [Текст]: підручник. - Харків: Видавництво ХДАДМ, 2003. - 320с.
7. Кириченко М.А. Основи композиції: Київ, 2004.
8. Костенко Т. В. Основи композиції та тримірного формоутворення : навч.-метод. посібн. / Т. В. Костенко. – Харків: ХДАДМ, 2003. – 256 с.
9. Кузнецова Н. В. Естетика товарів і дизайн [Текст] : навч. посіб. / Н. В. Кузнецова, М. В. Нечипорук. - Харків: ХАІ, 2011. - 122 с.
10. Легенький Ю. Г. Дизайн [Текст] : культурологія та естетика / Ю. Г. Легенький. - Київ: КДУТД, 2000. - 272 с.
11. Литовченко І., Пилипчук В. Інтернет-маркетинг: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 184 с.
12. Ложкіна А. Перманентна революція. Мистецтво України ХХ – поч. ХХІ ст. Київ: ArtHuss, 2019, 544 с.
13. Михайленко В. Є., Прищенко С. В. Стилізація природних форм у графічному дизайні та рекламі: формотворчі аспекти. Електронний ресурс
14. Михайленко В. Є. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формоутворення) [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлев. - 2-ге вид. - Київ: Каравела, 2008. - 304 с.
15. Пасічник О. Г., Пасічник О. В., Стеценко І. В. П-19 Основи веб-дизайну / Київ: Вид. група ВНУ. 2009. 336 с.
16. Потрашкова Л. В. Основи композиції та дизайну : навч. посібн. Харків: Вид. ХНЕУ, 2008. – 144 с.
17. Сазонов К.О., Косенко Д.Ю. Відповідність форми та кольору в дизайні інтер'єру. / Вісник КНУТД, №5 (т.3). Гол. ред. Волков О.І. – Київ: КНУТД, 2010. – с. 176-181.
18. Скляренко Н. В., Варич О. О. Історія формування змісту засобів візуальної навігації // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2009. №6. 111-115 с.
19. Соловйов В. О. Комп'ютерні технології в дизайні [Текст] : навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів / В. О. Соловйов. - Київ: КНУТД, 2008. - 90 с.
20. Татіївський П. Витоки і розвиток технічної естетики в Україні // Мистецтво та освіта. - 2000. - № 3. - С. 7-10.
21. Чупріна Н.В., Струмінська Т.В. Сучасні технології дизайн-діяльності: навч. посіб. К. : КНУТД, 2017.
22. Шевченко В. Я. Композиція плаката: навч. посібник. Харків: Колорит, 2004. 122 с.
23. Шевченко В. Е. Характеристика шрифту як способу поліграфічного відтворення тексту: конспект лекцій для студентів відділення «Видавнича справа та редагування» з курсу «Шрифтознавство». Київ: Інститут журналістики, 2005. 106 с.
24. Шпільчак В. Дизайн в українській школі: проблеми та перспективи // Мистецтво та освіта. - 2000. - № 3. - С. 2-6
25. Шумега С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра: навчальний посібник; М-во освіти і науки України, Прикарпатський ун-т ім. В. С. Стефаника, Ін-т культури і мистецтв. - Київ: Центр навчальної літератури, 2004. - 298 с.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Програма творчої практики містить перелік основних видів діяльності та завдань, які має виконати здобувач(ка) вищої освіти під час її проходження, — це і становить індивідуальне завдання практики. Індивідуальне завдання формується відповідно до затвердженого силабусу та з урахуванням напрямів професійної підготовки здобувачів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Завдання визначається керівником практики від кафедри у співпраці з керівником практики від бази проходження (за наявності) та узгоджується зі здобувачем(кою).

Тема індивідуального завдання має передбачати поглиблене опрацювання творчої проблеми/ідеї (у межах мистецтва або дизайну), що відповідає навчальним цілям практики та інтересам здобувача(ки), і включати чітко сформульовані: мету, формат результату (продукт), цільову аудиторію/контекст (за потреби), а також ключові обмеження (техніка, матеріали, носій, терміни).

Зміст завдання повинен чітко окреслювати основні етапи виконання під час практики: від пошуку теми й референсів, формування концепції та ескізів — до створення й фіналізації власного творчого продукту (серії робіт/макету/проєкту) та його підготовки до презентації, друку або онлайн-публікації. На основі обраної теми складається індивідуальний календарний план-графік на 2 тижні, який фіксується у щоденнику/звітних матеріалах (за вимогами кафедри) та затверджується керівником(ами) практики. Індивідуальне завдання враховує рівень підготовки, здібності й творчі інтереси здобувача(ки), підтримує мотивацію та посилює зв'язок практики з подальшим професійним розвитком і формуванням портфоліо.

Орієнтовний зміст індивідуального завдання мистецько-дослідної практики:

1. На основі обраної теми та зібраних референсів розробити й реалізувати творчий або дизайн-проєкт (серію робіт, макет/макети, візуальну концепцію, постер/айдентику, ілюстративну серію тощо) та підготувати фінальні матеріали для презентації, друку або онлайн-публікації.
2. Підготувати коротку пояснювальну записку/опис проєкту, у якій зазначити: задум і мету, основні етапи виконання, використані інструменти/матеріали та ключові рішення (композиційні, стилістичні, колірні, типографічні — за потреби).
3. За потреби — сформулювати висновки та рекомендації щодо покращення власного процесу роботи (технології підготовки файлів, обраних технік, матеріалів, способу подачі/презентації результату), а також можливі напрями розвитку проєкту.

Календарний план проведення практики

Відповідно до теми та змісту формується індивідуальний календарний план-графік виконання основних завдань здобувачем вищої освіти.

№	Зміст	Термін виконання
1	Початок практики і отримання завдань від керівника практики від інституту	1-й день практики
2	Виконання завдань	Упродовж практики

3	Виконання індивідуального завдання	Впродовж всієї практики
4	Оформлення звіту і презентації з практики	Останні дні останнього тижня
5	Звітуйте практики	Згідно із затвердженою датою

Заплановані види навчальної діяльності та методи навчання

Основний вид діяльності — самостійна творча (та за потреби аналітично-проектна) робота здобувача(ки) над індивідуальним завданням, спрямована на створення завершеного мистецького/дизайнерського результату та його підготовку до презентації.

Методи навчання:

- Евристичний (частково-пошуковий) метод — сприяє розвитку творчого мислення, самостійності у прийнятті рішень, формуванню аналітичних і художньо-образних навичок.
- Проектний (практико-орієнтований) метод — передбачає поетапну роботу над проектом від задуму й ескізів до фінального виконання та презентації результату.
- Аналітико-референсний підхід (елементи дослідницького методу) — включає добір референсів, аналіз прикладів, спостереження й узагальнення матеріалу для обґрунтування обраного стилю та рішень (без акценту на науковому дослідженні).

Після завершення практики здобувач подає на кафедру:

- звіт про проходження практики, оформлений відповідно до вимог ДСТУ 3008:2015;
- презентацію результатів для захисту.

Звіт повинен містити:

- титульний аркуш;
- зміст;
- вступ (мета, завдання, місце проходження);
- основну частину (опис виконаного індивідуального завдання);
- висновки (підсумки, власні спостереження, оцінка практики);
- додатки (ілюстративні матеріали, зразки творчих робіт тощо).

Оцінка за практику формується на основі:

- відгуку керівника від підприємства;
- повноти виконання індивідуального завдання;
- рівня творчої активності;
- якості оформлення звіту;
- результатів захисту.

6. Заняття та екскурсії під час практики

Під час проходження творчої практики, з метою кращого розуміння творчих і технологічних процесів та ознайомлення з професійним середовищем, на базі практики доцільно проводити заняття зі студентами. Такі заняття можуть відбуватися у форматі лекцій, семінарів, майстер-класів, практичних занять або демонстрацій, спрямованих на поглиблення практичних умінь і розуміння реальних умов мистецької та/або дизайнерської діяльності.

Для проведення занять рекомендується залучати фахівців бази практики — художників, дизайнерів, кураторів, технологів або інших спеціалістів, які мають практичний досвід у відповідній сфері. З метою розширення

професійного кругозору студентів доцільно також організовувати ознайомчі візити та екскурсії не лише на базі проходження практики, а й до інших майстерень, студій, культурних інституцій, галерей, виставкових просторів або організацій суміжного профілю.

Обсяг часу, відведений на проведення занять та екскурсій, не повинен перевищувати шести академічних годин.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Підведення підсумків практики здійснюється відкрито — під час підсумкового засідання (захисту) в межах семестрового контролю.

До захисту практики допускаються здобувачі вищої освіти, які подали такі документи:

— письмовий звіт про виконання індивідуального завдання з практики, завірений підписами керівників від кафедри та від бази практики.

Письмовий звіт подається на рецензування не пізніше ніж за 1–2 дні до завершення практики.

Після перевірки звіту керівники визначають рекомендовану оцінку, з якою звіт подається на захист.

Оцінювання творчої практики

Оцінювання проходження практики здійснюється з урахуванням:

- своєчасності подання звіту;
- якості виконаного індивідуального завдання;
- змісту та оформлення звіту;
- відгуків керівників практики.

Оцінювання проводиться за диференційованою шкалою, яка відображає загальну успішність здобувача вищої освіти.

Рейтингова оцінка складається з двох частин:

- стартова складова — оцінює діяльність здобувача під час проходження практики (керівником від бази практики);
- складова захисту — оцінює якість звітних матеріалів і рівень захисту результатів (комісією з семестрового контролю).

1. Стартова складова (50 балів)

Повне та своєчасне виконання всіх завдань із дотриманням правил поведінки у колективі	45–50
---	-------

Повне виконання завдань, але з незначними порушеннями трудової дисципліни	39–44
Неповне або несвоєчасне виконання завдань, однак із дотриманням правил поведінки	0–38
Повна відсутність виконаної роботи	0

2. Складова захисту (50 балів)

Повна, вичерпна відповідь; звіт змістовний, роботу схвалено керівником	47–50
Відповіді здебільшого точні, але з незначними неточностями; звіт оформлений самостійно та правильно	41–47
Відповіді неповні або з помилками; звіт має фрагментарний характер, але відповідає мінімальним вимогам; роботу схвалено керівником	30–40
Відповідь незадовільна, однак документи оформлено належно; роботу схвалено керівником	0-29
Відповідь незадовільна, звітні матеріали відсутні	0

Сума стартових балів і балів за залік практики переводиться до залікової оцінки згідно з таблицею:

<i>Кількість балів</i>	<i>Оцінка</i>
100–95	Відмінно
94–85	Дуже добре
84–75	Добре
74–65	Задовільно
64–60	Достатньо
Менше, ніж 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

Результати практики керівник практики заносить до заліково-екзаменаційної відомості. Підсумки практики обговорюються на засіданні кафедри, а загальні підсумки практики підводяться на засіданнях Вченої ради ВПІ щорічно.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено: старший викладач Кузіна Ольга Юріївна;

викладач Кузіна Марія Борисівна

Ухвалено кафедрою графіки (протокол № 5 від 20.05.2024)

Погоджено Методичною радою НН ВПІ (протокол № 13 від 24.05.2024)

